

Hallitus 30.11.2023

Kokoustiedot

Aika 30.11.2023 klo 10.04 - 11.29
Paikka Kuntatalo, 3. kerros, kokoushuone B 3.8
Toinen linja 14, Helsinki

Osanottajaluettelo

Puheenjohtaja	Räsänen Joonas	SDP
I varapuheenjohtaja	-	Kok.
II varapuheenjohtaja	Rossi Markku	Kesk.
	Autto Heikki	Kok.
	-	Kok.
	Vuornos Henrik	Kok.
	Lyly Lauri	SDP, saapui klo 10.48
	Nahkuri Miia	SDP
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Kankaanniemi Toimi	PS
	Pentikäinen Pia	PS
	Lumela Meri	Vihr.
	Sauri Pekka	Vihr., saapui klo 10.15
	Korhonen Martti	Vas.
	Johansson Johan	RKP

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Ahola Lotta	Kok.
Kataja Sampsa	Kok., saapui klo 11.06
Virsunen Jussi	Kok.
Alatalo Juuso	SDP, saapui klo 10.42
Valtanen Pirkko	SDP
Väätäinen Tuula	SDP
Häggman Johanna	Kesk.
Ylhäinen Taito	PS
Nieminen Mira	PS
Lintula Tiia	Vihr., saapui klo 10.21
Järvinen Anni	Vas.
Brännkärr Malin	RKP

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Sazonov Daniel	Kok.
I varapuheenjohtaja	Rantanen Piritta	SDP

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Reina Timo	varatoimitusjohtaja
Tainio Hanna	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Eriksson Nina	kokouksen sihteeri

sekä muut allekirjoitetun läsnäololistan mukaiset osanottajat.

Hallitus 30.11.2023

Asiat

- 81 Kokouksen avaus
- 82 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 83 Pöytäkirjan tarkastajan valinta
- 84 Esityslistan hyväksyminen
- 85 Ajankohtaiskatsaus
- 86 Kuntaliiton talouskatsaus, tammikuu-lokakuu 2023
- 87 Kuntaliiton tavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029
- 88 Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän hakemus Kuntaliiton yhteistyöjäseneksi
- 89 Ehdotus uudeksi jäseneksi Kevan valtuutettuihin
- 90 Euroopan alueiden komitean Suomen valtuuskunnan täydennysvalinta
- 91 Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous
- 92 Muut asiat
- 93 Kokouksen päättäminen

Hallitus 30.11.2023

81

Kokouksen avaus

Ehdotus Puheenjohtaja avaa hallituksen kokouksen.
Päätös Puheenjohtaja avasi hallituksen kokouksen klo 10.04.

82

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 82 § Allekirjoitettu läsnäololista

Sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu lähetetään hallituksen varsinaisille jäsenille ja varajäsenille 23.11.2023.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat myös varajäsenet.

Hallituksen jäseniä ja varajäseniä sekä muita läsnäolijoita pyydetään allekirjoittamaan läsnäololista, joka otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Ehdotus Todetaan kokouksen osanottajat ja päätösvaltaisuus.

Päätös Suoritettussa nimenhuudossa todettiin kokoukseen osallistuvat hallituksen jäsenet ja varajäsenet. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

83

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Hallituksen työjärjestyksen 17 §:n mukaan hallituksen pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan oikeellisuuden tarkastaa kokouksen siihen valitsema jäsen.

Ehdotus Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi hallituksen jäsen Johan Johansson.

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

84

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Hallitus hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:

Päätös Hallitus hyväksyi kokouksen esityslistan muutoksitta.

Hallitus 30.11.2023

85

Ajankohtaiskatsaus

TE2024-uudistus ja Kuntaliiton muutostuki
varatoimitusjohtaja Timo Reina, erityisasiantuntija Erja Lindberg

Kuntaliiton EU-tavoitteet kaudelle 2024-2029
EU-asiantuntija Paula Kosunen

Toimitusjohtajan katsaus
toimitusjohtaja Minna Karhunen

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Pekka Sauri saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 10.15.
Tiia Lintula saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 10.21.
Juuso Alatalo saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 10.42.
Lauri Lyly saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 10.48.
Sampsa Kataja saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 11.06.

Merkittiin saadut esittelyt tiedoksi.

86

Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-lokakuu 2023

Liite 1, 86 § Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-lokakuu 2023
Liite 2, 86 § Talousraportti kumulatiivinen lokakuu 2023
Liite 3, 86 § Sijoitussalkun markkina-arvon kehitys, lokakuu 2023

Jakso tammi-lokakuu 2023

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 14 223 705 euroa ylittäen budjetin 13 597 015 euroa 662 690 eurolla.

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 16 607 489 euroa, jolloin budjetti 18 940 737 euroa alittuu 2 333 248 eurolla.

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -2 383 784 euroa budjetin ollessa -5 343 722 euroa. Eroa budjettiin on +2 959 938 euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +5 761 441 euroa budjetin ollessa +3 708 333 euroa. Eroa budjettiin on +2 053 108 euroa.

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on 3 377 657 euroa, kun se budjetissa on -1 635 389 euroa. Ero budjettiin on +5 013 046 euroa.

Sijoitussalkun markkina-arvo 31.10.2023 on 75,2 milj. euroa, joka on -1,8 milj. euroa (-2,3%) verrattuna 30.9.2023 tilanteeseen ja +4,2 milj. euroa (+5,9%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2022 (71,0 milj. euroa)

Suomen Kuntaliitto ry:n taseen oma pääoma oli tilikauden alussa 108,2 milj. euroa ja lokakuun lopussa 111,6 milj. euroa. Muutos tilikauden aikana on +3,4 milj. euroa. Taseen loppusumma on 123,1 milj. euroa (vuosi 2022: 133,4 milj. euroa).

Ehdotus

Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Hallitus 30.11.2023

87

Kuntaliiton tavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029

Liite 1, 87 § Kuntaliiton tavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029

Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään 6.-9.6.2024 kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Europarlamenttivaalien jälkeen valitaan uusi Euroopan komissio, joka aloittaa työnsä loppuvuodesta 2024. Eurovaaleissa ratkaistaan Euroopan suunta tuleviksi vuosiksi.

EU-lainsäädäntö toimeenpannaan kunnissa, ja se vaikuttaa joko suoraan tai välillisesti suomalaisten kuntien toimintaan. Siksi on tärkeää vaikuttaa EU-tason politiikkaohjauksen sisältöön ennakoivasti. EU-vaalit ovat myös kuntavaalit.

Kuntaliitto on muotoillut EU-tavoitteensa tulevalle EU-kaudelle 2024-2029. Tavoitteiden avulla on tarkoitus vaikuttaa tulevaan Euroopan parlamenttiin, Euroopan komissioon sekä Suomen EU-kantojen kanssa työskenteleviin tahoihin Suomessa ja Brysselissä. Tavoitteenamme on myös viestiä kunnille ja kaupungeille EU-asioiden merkityksestä, eli miksi kuntien olisi hyvä olla kiinnostuneita EU-asioista ja miksi me Kuntaliitossa teemme aktiivista EU-edunvalvontaa.

Kuntaliitto on mukana uuden hallitusohjelman mukaisen ja VNK:n johdolla perustetun EU-asioiden komitean sidosryhmäkokoonpanossa. Ryhmän jäsenenä Kuntaliitolla on ollut mahdollisuus nostaa esiin näkemyksiään muodostettaessa Suomen kantoja tulevan Euroopan komission 2024-2029 ohjelmaan sekä valtioneuvoston periaatepäätöstä ennakkovaikuttamisen järjestämisestä ja ennakoivasta kannanmuodostuksesta.

Osana EU-vaaleihin valmistautumista on tekeillä myös selvitys EU:n vaikutuksista Suomen kuntiin. Tavoitteena on selvitys, joka tuo näkyväksi millä tavoin ja millä laajuudella EU vaikuttaa suomalaisiin kuntiin ja kaupunkeihin. Selvityksen tulokset julkaistaan alkuvuodesta 2024. Selvityksen tulokset tukevat Kuntaliiton EU-edunvalvontatyötä.

EU-tavoitteita on työstetty Kuntaliiton asiantuntijatyöryhmissä kesän ja syksyn 2023 aikana. Keskustelujen myötä on nostettu esiin neljä teemaa, joiden sisältä on nostettu toimenpide-ehdotuksia kuntien näkökulmasta. Lisäksi teemoja on keskustelutettu kuntajohtajaverkosto Ryhmä44:ssä, ja niistä on mainittu myös Kuntaliiton kaupunkipoliittisen työryhmän kokouksessa.

Teemoiksi ehdotetaan:

TEESI 1: Suomessa kunnissa toteutetaan vihreää ja digitaalista siirtymää. Varmistetaan, että kunnat onnistuvat!

TEESI 2: Työperäistä maahanmuuttoa on edistettävä voimakkaasti

TEESI 3: EU-sääntelyssä ja rahoituksessa tulee huomioida Suomen muutunut geopoliittinen asema ja saavutettavuus

TEESI 4: Kuntien ja kaupunkien kilpailukykyä on vahvistettava: Huolehdi-
taan, että Suomi saa investointeja!

Kuntaliiton EU-teeseistä on käyty evästävää keskustelua Kuntaliiton joryhtoryhmässä 23.10.2023 ja hallituksen työvaliokunnassa 26.10.2023.

Ehdotus

Hallitus päättää hyväksyä liitteenä 1, 87 § olevat Kuntaliiton EU-tavoitteet vuosille 2024-2029. /MK

Hallitus 30.11.2023

Päätös Hallitus päätti hyväksyä esityslistan liitteenä 1, 87 § olevat Kuntaliiton EU-tavoitteet vuosille 2024-2029 pienin kieliasumuutoksin. Lopulliset tavoitteet otetaan pöytäkirjan liitteeksi 1, 87 §.

88

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän hakemus Kuntaliiton yhteistyöjäseneksi

Liite 1, 88 § Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän liittymishakemus

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä (y-tunnus 0626288-8) on ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä. Se vastaa opiskelijoiden ja työelämän osaamistarpeisiin Forssan seudulla järjestämällä työelämäläheisiä osaamisen kehittämisen sekä työllisyyden hoidon palveluita tulevaisuuden tarpeita ennakoiden.

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Forssa, Jokioinen, Humppila, Somero, Tammela, Urjala ja Ypäjä. Kuntayhtymän kaikki kiinteät toimipisteet sijaitsevat Forssassa.

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä on kirjeellään 30.10.2023 pyytänyt saada liittyä Kuntaliiton yhteistyöjäseneksi 1.1.2024 lukien.

Kuntaliiton sääntöjen 3 §:n mukaan yhdistyksen yhteistyöjäseninä voivat olla kuntayhtymät sekä kuntien ja kuntayhtymien määräysvallassa olevat muut oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Yhteistyöjäsenillä ei ole äänioikeutta eikä oikeutta asettaa ehdokkaita liiton toimielimiin.

Kuntaliiton sääntöjen 6 §:n mukaan kunnan, yhteisön ja säätiön, joka tahoo liittyä yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi tai yhteistyöjäseneksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle, joka päättää varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi hyväksymisestä.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi ja yhteistyöjäseneksi voi liittyä joko kalenterivuoden alusta, jolloin on suoritettava koko jäsenmaksu tai heinäkuun ensimmäisestä päivästä lukien, jolloin on suoritettava puolet vuoden jäsenmaksusta.

Ehdotus Hallitus päättää hyväksyä Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän Kuntaliiton yhteistyöjäseneksi 1.1.2024 alkaen. /MK

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

89

Ehdotus uudeksi jäseneksi Kevan valtuutettuihin

Valtiovarainministeriö määrää Kevan valtuutettujen jäsenet neljäksi vuodeksi kerrallaan. Kevassa on 30 valtuutettua, joista vuonna 2021 voimassa olleen lain mukaan kuusi määrättiin kunnallisen alan pääsopijajärjestöjen esityksestä, neljä kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja loput 20 Suomen Kuntaliitto ry:n esityksestä. Kuntaliiton on esityksessään otettava huomioon kuntavaalitulokset.

Valtiovarainministeriö on määrännyt Kevan valtuutetut toimikaudeksi 1.9.2021-31.8.2025.

Kevan valtuutettu Toni Eklund (SDP), kotikunta Turku, on pyytänyt eroa valtuutetun tehtävästä tultuaan valituksi Kevan hallituksen jäseneksi. Koska Toni Eklund on Kuntaliiton ehdottama jäsen, Kuntaliiton tulee ehdottaa uutta jäsentä hänen tilalleen.

Hallitus 30.11.2023

Ehdotus	Hallitus päättää ehdottaa valtiovarainministeriölle, että Kevan valtuutetuihin määrätään jäljellä olevaksi toimikaudeksi Toni Eklundin tilalle varsinaiseksi jäseneksi kaupunginvaltuutettu Mahad Ahmed (SDP) Helsingistä. /MK
Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

90

Euroopan alueiden komitean Suomen valtuuskunnan täydennysvalinta

EU:n neuvosto nimittää alueiden komitean jäsenet ja varajäsenet jäsenvaltioiden ehdotusten pohjalta. Valtioneuvosto nimeää Suomen ehdokkaat. Asian valmistelu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan. Suomella on komiteassa 9 jäsentä ja 9 varajäsentä. Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan maakuntahallituksella on oikeus tehdä ehdotus yhdeksi jäseneksi ja varajäseneksi. Nykyiset jäsenet ja varajäsenet on nimetty 2020-2025 toimikaudeksi.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan alueiden komitean jäsenen toimikausi päättyy ilman eri toimenpiteitä, kun tehtävä, jonka perusteella jäsenvaltio ehdotti henkilöä komitean jäseneksi, päättyy. Tämän lisäksi jäsen voi ilmoittaa eroavansa tehtävästä. Nyt Suomen valtuuskunnan yksi varsinainen jäsen on ilmoittanut eroavansa tehtävästään ja hänen tilalleen on nimettävä uusi henkilö.

Asiassa on oltu yhteydessä Työ- ja elinkeinoministeriöön, joka on pyytänyt Kuntaliittoa nimeämään uuden jäsenen eroa hakeneen tilalle. Kuntaliitto ja eroavaa jäsentä ehdottaneen puolueen, SDP:n, kanssa on kartoitettu uusi henkilö valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan Alueiden komitean jäseniksi kelpoisia ovat alueellisten ja paikallisten yhteisöjen edustajat, jotka ovat alue- tai paikallisvaaleissa valittuja luottamushenkilöitä tai poliittisesti vastuussa vaaleilla valitulle elimelle. Suomessa ehdokkaiksi voidaan esittää kuntavaaleissa valittuja valtuutettuja. Osan henkilöistä tulee olla valittu myös maakuntavaltuustoon tai maakuntahallitukseen. Alueiden komiteaan voidaan lisäksi esittää asemansa perusteella kunnanvaltuustolle poliittisessa vastuussa olevia kunnanjohtajia, pormestareita ja apulaispormestareita. Valittaessa ehdokkaita on otettava huomioon maan eri alueiden sekä alue- ja paikallistason, maakuntien ja kuntien ja poliittisten ryhmien suhteellinen edustavuus sekä tasa-arvolain vaatimukset. Ministeriö on myös toivonut, että ehdokkailla olisi sellainen työ- tai muu kokemus, jolla varmistetaan täysipainoinen osallistuminen alueiden komitean työhön.

Alueiden komitean jäsen ei voi olla yhtä aikaa Euroopan parlamentin jäsen. Tasa-arvolain mukaiset kiintiöt on laskettava erikseen varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä. Kiintiöitä määriteltäessä on otettava huomioon myös Ahvenanmaan edustajat.

Alueiden komitean varsinainen jäsen Mikkel Näkkäljärvi (SDP, Rovaniemi) on ilmoittanut eroavansa tehtävästä vedoten työtehtävissä tapahtuneisiin muutoksiin.

Ehdotus	Kuntaliiton hallitus päättää esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että alueiden komiteaan nimitetään uusi varsinainen jäsen eroavan Mikkel Näkkäljärveltä vapautuvalle paikalle.

Ehdotettava henkilö on:

Hallitus 30.11.2023

Pekka Komu
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Lahden kaupunginvaltuuston jäsen. /MK

Päätös Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

91
Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään etäkokouksena torstaina 14.12.2023 klo 10.00-13.00. Kokoukseen osallistutaan Microsoft Teams-ohjelmalla.

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

92
Muut asiat

Hallituksen jäsen Heikki Autto kiitti hallitusta hyvästä yhteistyöstä ja menneistä vuosista. Heikki Autto eroaa hallituksesta 1.12.2023 lukien tullaan valituksi Kevan hallituksen puheenjohtajaksi.

93
Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.29.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Joona Räsänen

Nina Eriksson

Käsitellyt asiat 81 § - 93 §

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

Allekirjoitus

Johan Johansson

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja

Joonas Räsänen

SDP

I varapuheenjohtaja

-

Kok.

II varapuheenjohtaja

Markku Rossi

Kesk.

Jäsenet
Autto Heikki

Kok.

-

Kok.

Johan Johansson

RKP

Toimi Kankaanniemi

PS

Martti Korhonen

Vas.

Eeväkaisa Lehtosalo-Lönnberg

Kesk.

Meri Lumela

Vihr.

Lauri Lyly

SDP

Miia Nahkuri

SDP

Pia Pentikäinen

PS

Pekka Sauri

Vihr.

Henrik Vuornos

Kok.

Varajäsenet

Lotta Ahola

Kok.

Juuso Alatalo

SDP

Malin Brännkärr

RKP

Johanna Häggman

Kesk.

Vesa Jalonen

Kesk.

Anni Järvinen

Vas.

Sampsa Kataja

Kok.

Tiia Lintula

Vihr.

Jaakko Mustakallio

Vihr.

Mira Nieminen

PS

Mari-Leena Talvitie

Kok.

Pirkko Valtanen

SDP

Jussi Virsunen

Kok.

Tuula Väätäinen

SDP

Taito Ylhäinen

PS

Valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Daniel Sazonov

Kok.

Piritta Rantanen

SDP

Mirja Vehkaperä

Kesk.

Muut läsnäolijat

Minna Karhunen

Timo Reina

Hanna Tainio

Ulf Stenman

Nina Eriksson

Muut läsnäolo-oikeutetut

Margareta Björklund

Paula Kosunen

Elina Liippola

Erja Lindberg

Hannele Lindfors

Tommi Maasilta

Juha Myllymäki

Laura Lyly

Markus Pauni

Kirsi Pohjola

Miira Riipinen

Satu Tuomela

José Valanta

Kunnallissihteerit

Christoffer Hällfors, RKP

Marko Koskinen, PS

Timo Elo, Kok.

Sarianna Mankki, Vihr.

Helena Pakarinen, Kesk.

Mikko Rekimies, KD

Elias Laitinen, Vas

Kimi Uosukainen, SDP

Kuntaliiton talouskatsaus, tammikuu-lokakuu 2023

TUOTOT

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 14 223 705 euroa ylittäen budjetin 13 597 015 euroa 662 690 eurolla.

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Asiantuntijapalvelutuotot ovat 100 859 euroa ylittäen budjetin 98 333 euroa 2 525 eurolla. Kunnia- ja ansiomerkkien myynti on 210 281 euroa budjetin ollessa 151 364 euroa eli budjettiylitys on 58 918 euroa. Muita tuloja kertyi 336 564 euroa, josta 157 142 euroa on vakuutuskorvausta aikaisempina vuosina maksetuista asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista. Muiden tulojen budjetti on 253 229 euroa, joten budjetti ylittyy 83 335 eurolla.

Palvelutuotot, tuotemyynti ja muut tulot ovat yhteensä 647 704 euroa. Niiden budjetti on 502 926 euroa eli budjetti ylittyy 144 778 eurolla.

Ulkoinen rahoitus

Ulkoiset rahoitustuotot (projektit ja hankkeet) ovat 3 222 693 euroa budjetin ollessa 2 510 250 euroa, joten budjetti ylittyy 712 443 eurolla.

Edellä mainittuihin toteutuneisiin ja budjetoituihin ulkoisiin rahoitustuottoihin sisältyy saatuna avustuksena Kuntasäätiön tuki 1 662 986 euroa, josta yleisavustuksen osuus on 725 000 euroa.

Jäsenmaksut (kunta- ja yhteistyöjäsenet sekä palvelusopimusasiakkaat)

Jäsenmaksut ovat 10 353 308 euroa. Budjetti 10 583 839 euroa alittuu 230 531 eurolla (yhteistyöjäsenmaksut).

KUSTANNUKSET

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (ml. palkat, palkkiot, eläkkeet ja henkilösivukulut) ovat 9 593 340 euroa budjetin ollessa 10 574 978 euroa, jolloin budjetti alittuu 981 638 eurolla.

Muut henkilöstö- ja koulutuskulut sekä matkakulut

Yhteissummaltaan 349 614 euron muut henkilöstö- ja koulutuskulut, alittavat budjetoidun 594 540 euroa yhteensä 244 926 eurolla.

Matkakustannuksia toteutuu 243 532 euroa, mikä alittaa budjetoidun 325 619 euroa 82 085 eurolla.

Vuokrat

Vuokrat ovat 1 279 269 euroa budjetin ollessa 1 357 494, joka alittuu 78 225 eurolla. Pääosan vuokrasta muodostaa Kuntasäätiölle maksettavien toimistotilojen vuokra 937 986 euroa, jonka saatuihin avustuksiin kirjattu Kuntasäätiön tuki kattaa.

ICT-kustannukset

ICT-kuluja toteutui 1 480 211 euroa alittaen budjetoidun 1 638 807 euroa 158 595 eurolla. Konsernin sisäisten tukipalvelujen tuottamien tai läpilaskuttamien ict-kulujen osuus toteutuneista on 559 447 euroa alittaen budjetoidun 703 840 euroa 144 393 eurolla.

Ulkopuoliset palvelut

Ulkopuoliset palvelut ovat 2 832 709 euroa budjetin ollessa 3 707 139 euroa, jolloin budjettialitus on 874 429 euroa.

- Asiantuntija- ja ulkopuolisia palveluita toteutuu 1 091 606. Niitä budjetoitiin 2 181 321 euroa, joten budjetti alittuu 1 089 715 eurolla.
- Konsernin hallintopalvelukuluja toteutuu 1 289 404 euroa. Budjetti 882 734 euroa ylittyy 406 670 eurolla.

Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut

- Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskuluja on yhteensä 99 713 euroa alittaen budjetoidun 170 092 euroa 70 379 eurolla.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut ovat 722 042 euroa. Budjetti 565 012 ylittyy 157 030 eurolla. Muihin toimintakuluihin sisältyy Gustavelund Oy:lle maksettu osakekauppasopimukseen perustuva peruskorjauskustannuskorvaus 179 058 euroa.

- Kokous- ja neuvottelukuluja toteutuu 176 700 euroa. Budjetti 174 327 euroa ylittyy 2 373 eurolla.
- Vakuutus- ja jäsenmaksuja toteutuu 123 701 euroa. Budjetti 124 033 euroa alittuu 333 eurolla.

Muut kulut yhteensä

Muut kulut yhteensä ovat 7 007 089 euroa. Budjetti on 8 358 699 euroa, joka alittuu 1 351 610 eurolla.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 16 607 489 euroa, jolloin budjetti 18 940 737 euroa alittuu 2 333 248 eurolla.

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ELI OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOS

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -2 383 784 euroa budjetin ollessa -5 343 722 euroa. Eroa budjettiin on +2 959 938 euroa.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on +5 761 441 euroa budjetin ollessa +3 708 333 euroa. Eroa budjettiin on +2 053 108 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoon merkitty nettokurssivoitto on +682 484 euroa ja arvonalennukset -248 209 euroa, yhteensä +380 275 budjetin ollessa 0 euroa. Eroa budjettiin on +380 275 euroa.

Osinkotuotot ovat 5 268 336 euroa (Kuntaliitto Holding Oy ja KL-Kuntahankinnat sekä Kuntarahoitus Oyj). Budjettijaksotus on 3 708 333 euroa, joten eroa on +1 560 003 euroa.

Kuntaliiton sijoitusomaisuus on hoidettavana kolmella varainhoitajalla (Aktia, Evli ja Nordea Asset Management), jotka hoitavat sijoitusomaisuutta Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, joka löytyy Teamsista. Varainhoidon kuukausiraportti kuvaa sijoitusomaisuuden arvonkehityksen markkina-arvoihin perustuen.

Sijoitussalkun markkina-arvo 31.10.2023 on 75,2 milj. euroa, joka on -1,8 milj. euroa (-2,3%) verrattuna 30.9.2023 tilanteeseen ja +4,2 milj. euroa (+5,9%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2022 (71,0 milj. euroa)

Sijoitustoiminnan tuotot esitetään kirjanpidossa varovaisuuden periaatetta noudattaen, jolloin sijoituksen hankintamenoa alempi arvo kirjaetaan aina, mutta kurssivoitto vain myynnin yhteydessä.

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on 3 377 657 euroa, kun se budjetissa on -1 635 389 euroa. Ero budjettiin on +5 013 046 euroa.

YHTEENVETO

Lokakuun 2023 kumulatiiviset tuotot ovat 626 690 euroa budjetoitua suuremmat.

Kumulatiiviset kustannukset ovat 2 333 248 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiivinen toiminnallinen tulos on 2 959 938 euroa budjetoitua suurempi.

Kumulatiiviset sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ovat 2 053 108 euroa budjetoitua suuremmat.

Jakson tammikuu-lokakuu kumulatiivinen tulos on +3 377 657 euroa.

Kuntaliiton tulos 1-10/2023

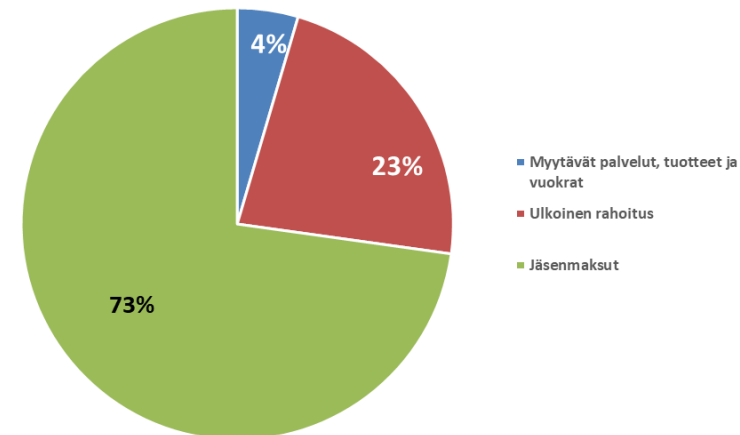
Hallituksen kokous 30.11.2023

Talousjohtaja Elina Liippola

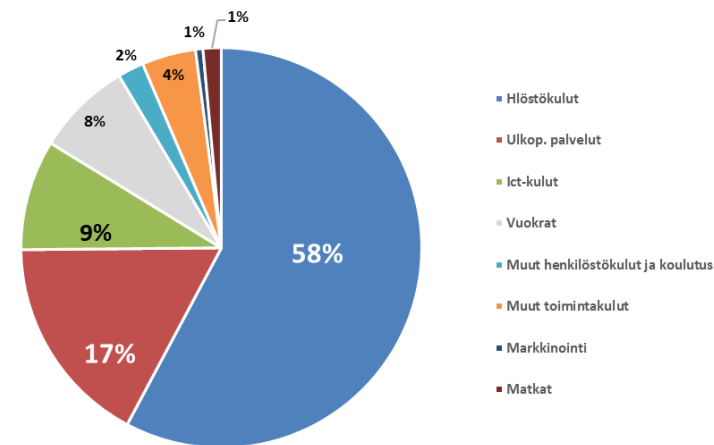

Suomen Kuntaliitto ry	Toteuma	Budjetti		Toteuma		Budjetti	Toteuma
	01-10/2023	01-10/2023	ERO	01-10/2022	ERO	2023	2022
TULOSLASKELMA							
TUOTOT							
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	647.704	502.926	144.778	773.926	-126.222	606.875	1.241.528
Ulkoinen rahoitus	3.222.693	2.510.250	712.443	2.795.630	427.063	3.012.300	3.950.478
Jäsenmaksut	10.353.308	10.583.839	-230.531	15.562.322	-5.209.014	12.700.607	18.674.787
Tuotot yhteensä	14.223.705	13.597.015	626.690	19.131.878	-4.908.173	16.319.782	23.866.792
KUSTANNUKSET							
Palkat ja palkkiot	-8.174.212	-8.807.802	633.590	-11.115.036	2.940.823	-10.473.624	-13.450.113
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-1.419.128	-1.767.176	348.048	-2.072.803	653.675	-2.100.736	-2.506.756
Henkilöstökulut yhteensä	-9.593.340	-10.574.978	981.638	-13.187.838	3.594.498	-12.574.360	-15.956.869
Poistot	-7.060	-7.060	0	-17.772	10.712	-8.472	-19.184
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-349.614	-594.540	244.926	-428.256	78.643	-713.185	-508.637
Vuokrat	-1.279.269	-1.357.494	78.225	-1.351.102	71.834	-1.628.333	-1.626.286
Ict-kulut	-1.480.211	-1.638.807	158.595	-1.894.979	414.768	-1.966.568	-2.554.827
Matkat	-243.532	-325.617	82.085	-329.240	85.708	-390.440	-421.503
Ulkopuoliset palvelut	-2.832.709	-3.707.139	874.429	-2.926.855	94.146	-4.448.646	-3.917.684
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-99.713	-170.092	70.379	-172.104	72.391	-204.150	-203.815
Muut toimintakulut	-722.042	-565.012	-157.030	-773.899	51.857	-678.951	-886.872
Muut kulut yhteensä	-7.007.089	-8.358.699	1.351.610	-7.876.436	869.347	-10.030.273	-10.119.625
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-16.607.489	-18.940.737	2.333.248	-21.082.046	4.474.557	-22.613.106	-26.095.678
TOIMINNALLINEN TULOS	-2.383.784	-5.343.722	2.959.938	-1.950.169	-433.616	-6.293.324	-2.228.886
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	5.761.441	3.708.333	2.053.108	-428.103	6.189.545	4.450.000	3.062.278
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3.377.657	-1.635.389	5.013.046	-2.378.272	5.755.929	-1.843.324	833.392

Toiminnalliset tuotot TOT 01-10/2023

Toiminnalliset kulut TOT 01-10/2023

Kohti ihmislähtöistä EU:ta

Kuntaliiton tavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029

Kuntaliiton hallituksen kommenttien jälkeen 30.11.2023

Ihmislähtöisen EU-politiikan aika on nyt

TEESI 1: Suomessa kunnissa toteutetaan vihreää ja digitaalista siirtymää. Varmistetaan, että kunnat onnistuvat!

TEESI 2: Työperäistä maahanmuuttoa on edistettävä voimakkaasti

TEESI 3: EU-sääntelyssä ja rahoituksessa tulee huomioida Suomen muuttunut geopoliittinen asema ja saavutettavuus

TEESI 4: Kuntien ja kaupunkien **elinvoimaa** on vahvistettava: Huolehditään, että Suomi saa investointeja!

Ihmislähtöisen EU-politiikan aika on nyt

Missä luodaan pohja jokaisen suomalaisen hyvinvoinnille? Missä rakennetaan perustukset hyvinvointiyhteiskunnalle ja kansalaisten luottamukselle? Missä kohdataan ensimmäisinä hyvinvoinnin haasteet sekä globaalit ilmiöt? Missä toimeenpannaan merkittävä osa EU-politiikkaa ja EU-lainsäädäntöä?

Kunnissa.

Myös EU-politiikan vaikuttavuus on paljolti kiinni kuntien toimista. Lainsäädäntöä luodaan pitkälti kunnille ja sitä kautta kunnissa asuville ihmisille. Sinulle ja minulle, läheisillesi ja jokaiselle. Myös heille, joilla ei ole ketään.

Siksi EU-politiikankin on oltava läpinäkyvää ja lähidemokratiaa huomioivaa: emme toivo, että Euroopan komission toimivalta entisestään lisääntyy.

Kunnissa jokaisen on mahdollista kasvaa täyteen potentiaaliinsa, oppia ja kehittyä. Suomalaiset kunnat järjestävät koulutus-, vapaa-aika- ja kulttuuripalveluja, varmistavat yhdyskuntien toimivuutta ja pian entistä enemmän myös edistävät elinvoimaa ja työllisyyttä sekä kotoutumista. Kunnat edistävät päivittäistä hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Kunnissa ratkotaan huono-osaisuutta ja turvataan ihmisoikeuksien toteutuminen.

Voimme olla askeleen edellä vain vahvistamalla yhteistyötä yli rajojen ja kehittämällä vaikuttavia ratkaisuja yhdessä. Tähän tarvitsemme vahvaksi taustatueksi Eurooppa-tason toimia.

Seuraavien vuosien aikana korostuvat eurooppalaisittain yhteisesti jaettujen arvojen merkitys. Meidän tulee taata oikeudenmukainen, ihmisoikeudet turvaava maailma myös tuleville sukupolville. Tätä työtä tehdään kunnissa, joissa on mahdollisuus tehdä hyvinvointia kauaskantoisesti rakentavia ratkaisuja.

Liity kanssamme mukaan yhteiseen ponnistukseen. Luodaan kuntien osaamisesta käsin entistäkin vahvempaa ihmislähtöistä Eurooppaa.

TEESI 1: Suomessa kunnissa toteutetaan vihreää ja digitaalista siirtymää. Varmistetaan, että kunnat onnistuvat!

EU:n tulee jatkaa kunnianhimoista työtä ilmastomuutoksen ja luontokadon estämiseksi.

EU:n tavoitteleva digitaalinen ja vihreä siirtymä tehdään Suomessa todeksi kunnissa.

Parhaimmillaan EU-ohjaus voi turvata puhtaan, viihtyisän ja luonnoltaan monimuotoisen elinympäristön kuntalaisille sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän toimintamahdollisuudet yrityksille. Suomessa ja muissa Pohjoismaissa kunnan palvelut ovat laajemmat ja tarkemmin säädellyt kuin muualla Euroopassa. Kunnat tarvitsevat EU:lta työkaluja ja tukea vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamisessa sekä aikaa jo olemassa olevan lainsäädännön toimeenpanoon.

Toimenpiteet:

1.1. EU:n tulee jatkossakin tukea kuntien ilmastotyötä asettamalla EU-tason päästövähennystavoitteet, takaamalla toimivat sisämarkkinat vihreän siirtymän eduksi sekä tukemalla kustannustehokasta energia- ja ilmastotyötä.

1.2. Vihreän siirtymän edistämisessä tulee kunnioittaa kuntien itsehallinnollista roolia maankäytössä ja kaavoituksessa, joiden kustannuksista kunnat myös vastaavat.

1.3. EU:ssa pitää huomioida jäsenmaiden erityispiirteet, paikalliset olosuhteet sekä lainsäädäntöaloitteiden vaikutukset paikallistasoon ja kuntatalouteen.

1.4. Kunnille tulee antaa aikaa valmistuvan ja olemassa olevan lainsäädännön toimeenpanoon ja seurantaan. Kattavat vaikutustenarvioinnit ovat välttämättömyys, mikäli uusia lakihankkeita suunnitellaan.

1.5. EU:n tulee taata vakaa sääntely-ympäristö, huolehtia lakien yhteisvaikutusten arvioinnista ristikkäisen ja päällekkäisen ohjauksen välttämiseksi, sekä säilyttää teknologianeutraalius ohjauksessaan, jotta kunnat voivat saavuttaa vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteet.

1.6. Kunnat ja kaupungit tulee ottaa paremmin mukaan EU:n digitalisaatiota ja tietoturvaan edistäviin työryhmiin.

1.7. EU:n tulee viestiä selkeästi kansalaisten oikeuksista, velvollisuuksista ja mahdollisuuksista digitalisoituvassa maailmassa.

EU vaikuttaa mm. seuraaviin kunnan perustehtäviin:

- maankäyttö ja kaavoitus
- rakentaminen
- energia-, jäte- ja vesihuolto
- liikenneväylät
- liikkumispalvelut ja joukkoliikenne
- ympäristön- ja terveydensuojelu
- julkiset hankinnat
- lupa- ja valvontamenettelyt

TEESI 1: Käytännössä toivomme EU:lta seuraavaa:

1. Kestävään ja älykkääseen liikkumiseen siirtyminen sekä jäsenmaiden erityispiirteiden huomioiminen on välttämätöntä

- EU-sääntelyn ja rahoitusinstrumenttien tulee huomioida jäsenmaiden saavutettavuuden erityispiirteet ja muuttuneen geopoliittisen tilanteen vaikutus siihen. Pohjoisten alueiden liikenteellisen integraation vahvistaminen Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon on koko EU:n etu. EU-rahoitusohjelmien tulee tukea myös kaupunkien, kuntien ja alueiden, ml. TEN-T kaupunkisolmukohdat, kehittämistoimintaa. Joukkoliikenteen ja muun kestävän liikkumisen osuuden kasvattamista kaupunkiseuduilla tulee edistää. Paikallistason toimijoilla tulisi olla mahdollisuus osallistua niitä koskevien ohjelmien valmisteluun.

2. Kuntien itsehallinnollista roolia maankäytössä ja kaavoituksessa tulee kunnioittaa

- Alueellinen ja paikallinen alueidenkäytön suunnittelu eli kaavoitus ei kuulu EU:n toimivaltaan, joten EU:n vihreän siirtymän säännösten tulee tukea - ei sitoa - paikallista alueiden suunnittelua. Kunnat toimeenpanevat EU:n vihreää siirtymää. Kuntia tulee kuulla ja antaa mahdollisuudet hoitaa tätä tehtävää.

3. Kuntien ilmastotyötä tukeva EU:n ilmastopoliittika on kunnianhimoista ja keinovalikoimaltaan joustavaa

- Paikallisten vahvuuksien huomiointi on edellytys sille, että ilmastotoimet voidaan toteuttaa tehokkaasti ja tuloksellisesti, paikallisyhteisöä sitouttaen. Samalla riittävän korkealle asetettavat EU:n päästövähennystavoitteet vuodelle 2040 ohjaavat päästövähennyksiin myös markkinaehtoisesti. Sääntelyn monipuolistuessa korostuu tarve yhteensovittaa eri sektoreiden tavoitteita ja keinoja. Tähän tarvitaan joustavaa ohjausta ja kokonaisvaltaiseen tarkasteluun soveltuvia työkaluja. Päästökaupan laajentamisen vaikutuksia tulee arvioida ja seurata huolellisesti.

4. Jätelainsäädännön kokonaisvaltaiseen kehittämiseen tarvitaan riittävästi aikaa

- EU:n jätelainsäädännön kehittämisvauhtia tulee hillitä ja sen yksityiskohtaisuutta rajoittaa. Uusia muutoksia jo valmistellaan, ennen kuin edelliset on ehditty toimeenpanna paikallistasolla. Tämä aiheuttaa sen, että jo tehtyjen muutosten vaikutuksista ei ehditä saada riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi eikä paikallistoimijoille jää tilaa kehittää omalle alueelleen parhaiten sopivia käytäntöjä.

5. Puhdasta, kohtuuhintaista ja toimitusvarmaa energiaa kaikkialla Euroopassa

- Energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä on edistettävä jäsenmaissa markkinaehtoisesti ja teknologianeutraalisti siten, että keinovalinta kuitenkin jätetään jäsenvaltioille. EU:n tehtäviin sopii tavoitteiden asettaminen jäsenmaiden olosuhteiden ja lähtötilanteen mukaisesti sekä toteutumisen seuranta. Ensisijaisena mittarina on oltava päästöjen väheneminen. Energia- ja ilmastotyön veloitteita asetettaessa on varmistettava puhtaan, kohtuuhintaisen ja toimitus- ja huoltovarman energian saatavuus kaikissa jäsenmaissa.

6. EU-lainsäädännössä tulee tunnistaa kuntien rooli datatalouden kehittämisessä ja vahvistamisessa

- EU:ssa kansalaisten etu on, että viranomaiset kysyvät yhtä tietoa vain kerran ja kerättyä tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä laajemmin. Tiedon kiertotalous tukee vihreää siirtymää, kun tietoa ei kerätä ja varastoida turhaan palvelemilla. Tieto syntyy asiakasrajapinnassa ja kunnat ovat lähimpänä sitä.
- Tiedon yhteentoimivuus ja standardisointi sekä datan laatu ovat voimavara kohti ihmislähtöistä EU:ta. Tähän tulee panostaa ja tehdä yhteistyötä teknologiariippumattomasti. Kunnat tuottavat ja ohjaavat tietoa yhteiskunnan eri osa-alueilta sekä käyttävät ja tuottavat digitaalisia palveluita kasvavassa määrin.

TEESI 2: Työperäistä maahanmuuttoa on edistettävä voimakkaasti

Työperäisen maahanmuuton edistäminen ja kotouttaminen ovat keskeisiä toimia EU:n maahanmuuttopolitiikan uudistamisessa.

Kunnat ovat Suomessa päävastuussa maahanmuuttajien kotouttamisesta vuodesta 2025 eteenpäin. Työperäisen maahanmuuton edistäminen on kuntien kannalta kohtalonkysymys, sillä työvoimapula rajoittaa yritystoiminnan kasvua ja vaikeuttaa julkisten palveluiden tuotantoa. Yritystoiminnan hidas kasvu heijastuu julkiseen talouteen verotulojen heikkona kehityksenä. Osaavan työvoiman puute voi muodostua esteeksi osalle vihreän siirtymän investointeja, joita suunnitellaan moniin kuntiin, kaupunkeihin ja alueille. Tarvitsemme siksi voimakasta työperäistä maahanmuuttoa.

Kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvien työikäisten määrä vähenee jopa 310 000 henkilöllä eli -11 % vuoteen 2040 mennessä. Siksi tarvitaan vuosien 2022-2040 aikana 310 000 työikäistä maahanmuuttajaa korvaamaan demografista vajetta.

(lähde: MDI:n ennuste 19.10.2023)

Toimenpiteet:

- 2.1.** EU:n ja Suomen tulee antaa kansainvälistä suojelua sitä tarvitseville.
- 2.2.** Kuntien toiminta maahanmuuttajien kotouttamiseksi on tärkeä osa onnistunutta maahanmuuttopolitiikkaa. Suomessa vastuu työllisyys- ja kotouttamistoimista siirtyy kunnille vuodesta 2025 alkaen.
- 2.3.** Työperäisen maahanmuuton edistämiseen kolmansista maista tulee panostaa nykyistä enemmän EU-rahastojen varoja. (nykyisin ESR+ ja AMIF-rahastot)
- 2.4.** Myös vuonna 2028 alkavalla EU-rahoituskaudella kunnilla on oltava mahdollisuus hyödyntää EU:n rahoitustukea kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseen.
- 2.5.** Kotouttamisen ja kolmansien maiden kansalaisten rekrytointiin liittyvien lupamenettelyjen tulee jatkossakin kuulua kansalliseen toimivaltaan.
- 2.6.** EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten tutkintojen tunnustamista on edistettävä, jotta heidän mahdollisuutensa työllistymiseen kasvavat.

TEESI 3: EU-sääntelyssä ja rahoituksessa tulee huomioida Suomen muuttunut geopoliittinen asema ja saavutettavuus

EU:n koheesiopolitiikka pyrkii tasaamaan alueellisia eroja jäsenmaiden välillä sekä tukemaan alue- ja paikallistason elinvoimaisuutta.

EU-rahoitus on olennainen osa koheesiopolitiikan sekä yhteisen maatalouspolitiikan toteuttamista koko Euroopassa. Keskeisimpiä välineitä ovat Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto (ESR+) sekä EU:n maaseuturahasto.

Toimenpiteet:

- 3.1.** Kuntien ja kaupunkien mahdollisuuksia hyödyntää EU-rahoitusta on parannettava, ja samalla uusien rahoitusvälineiden perustamista on vältettävä. EU tarvitsee yksinkertaisempia hallinnon rakenteita, jolloin eri ohjelmien toimintojen yhteensovittaminen on sujuvampaa.
- 3.2.** Koheesiopolitiikalla tulee olla oma selkeä linja sekä tavoitteet, jotka osoittavat, millaiseen muutokseen tähdätään. EU:n tulee tukea alueiden kykyä varautua muutoksiin, kestää muutoksia sekä selviytyä niistä joustavasti ja uudistuen.
- 3.3.** Vaikuttavan kaupunkikehittämisen rahoitus on nostettava uudelle tasolle.
- 3.4.** Pienten kuntien ja harvaan asutun maaseudun erityispiirteet edellyttävät kansallisen ja alueellisen valinnanvapauden lisäämistä.
- 3.5.** Huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus tulee nostaa tärkeään asemaan niin koheesio- kuin maatalouspolitiikan tavoitteissa. Huoltovarmuuskeskusten eurooppalaista yhteistyötä ja keskinäistä tukea tulee lisätä.
- 3.6.** EU:ssa on huomioitava geopoliittisen kehityksen vaikutukset suomalaisten kaupunkien, kuntien **sekä erityisesti raja-alueiden** elinvoimaisuuteen.
- 3.7.** EU:n mahdollisella laajentumisella on vaikutuksia sekä koheesio- että maatalouspolitiikkaan. Uuden kasvun ja elinvoiman luomista tarvitaan koko Euroopassa myös jatkossa.

TEESI 4: Kuntien ja kaupunkien elinvoimaa on vahvistettava: Huolehditään, että Suomi saa investointeja!

Kunnat ja kaupungit toimivat niin talouden, digitalisaation kuin vihreän siirtymän vetureina.

Kasvua ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta edistetään konkreettisesti kunnissa ja alueilla. Tämä työ tuo yhteen laajan joukon eri tahoja kansalaiset mukaan lukien. EU:n julkisen talouden ohjaus tähtää tällä hetkellä liiallisten alijäämien poistamiseen ja julkisen velan tasapainottamiseen. Valtiontukisääntöjen löyhentäminen aiheuttaa vakavia haasteita pienten jäsenmaiden yritysten pääsyyn kansainvälisille markkinoille.

Toimenpiteet:

- 4.1.** EU:n valtiontukisääntelyn tulee vahvistaa EU:n alueen yritysten kilpailukykyä tasapuolisesti globaaleilla markkinoilla.
- 4.2.** Investointeja ohjaavan lainsäädännön tulee perustua markkinaehtoisen kasvun, paikallisen kustannustehokkuuden sekä teknologianeutraaliuden periaatteille.
- 4.3.** Investointien edellytyksenä on, että infrastruktuurin uudistaminen ja kehittäminen ovat mahdollisia. Suomen saavutettavuuden vahvistaminen edellyttää tarvittavia resursseja EU:lta.
- 4.4.** Viranomaisten tehtävänä on mahdollistaa investoinnit sujuvan ja läpinäkyvän luvituksen keinoin. EU-lainsäädännössä on huomioitava paikallisesti luvitusta ohjaavien periaatteiden toteutuminen täysimääräisesti.

Kohti ihmislähtöistä EU:ta